

ELŐTERJESZTÉS

Dombóvár Város Önkormányzata Képviselő-testületének 2015. március 26-i rendes ülésére

Tárgy: A Dombóvári Művelődési Ház Nonprofit Kft. átvilágításáról szóló jelentés megtárgyalása

Előterjesztő: Szabó Loránd polgármester

Készítette: Jegyző

Tárgyalta: Humán Bizottság
Pénzügyi és Gazdasági Bizottság

Tanácskozási joggal meghívott: Farkas János ügyvezető

Költségvetési, pénzügyi-gazdálkodási szempontból ellenőrizte:
Kovács Gyula Pénzügyi Iroda irodavezető

Törvényességi szempontból ellenőrizte:
dr. Letenyei Róbert jegyző

Tisztelt Képviselő-testület!

Dombóvár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a 2014. november 13-án megtartott testületi ülésén a 410/2014. (XI. 13.) számú Kt. határozatával döntött a Dombóvári Művelődési Ház Közösségi Szolgáltató Nonprofit Kft., Dombóvári Város- és Lakásgazdálkodási Nonprofit Kft., ÖKO-DOMBÓ Dombóvári Környezet- és Hulladékgazdálkodási Nonprofit Kft. átvilágításáról. A Képviselő-testület felhatalmazta a Pénzügyi és Gazdasági Bizottságot az ajánlatkérés részleteinek teljes körű meghatározására. Az Esztári Ügyvédi Irodával (1118 Budapest, Kelenhegyi út 41. fszt. 1.) került sor a szerződéskötésre. Az Ügyvédi Iroda jelentését a Dombóvári Művelődési Ház Közösségi Szolgáltató Nonprofit Kft. jelenlegi helyzetének áttekintéséről 2015. március 16-án az Önkormányzat részére megküldte. *A jelentés az előterjesztés mellékletét képezi.*

Az Esztári Ügyvédi Iroda az egyes vizsgálati részek elvégzését követően elsősorban a következő javaslatokat fogalmazta meg:

Társasági jog körében:

- A rendelkezésünkre bocsátott Határozatok könyve nem tartalmazta az egyes döntések tartalmát a taggyűlési jegyzőkönyvvel egyezően. Mivel a rendelkezésre álló anyagoknál egyetlen esetben sem tartalmazott hatályba léptető rendelkezést arra lehetett következtetni, hogy mindegyik nyomban végrehajtandó, a döntést támogató, ellenzők, tartózkodók által leadott szavazatok számát és a szavazók személye nem megállapítható.
- Taggyűlések során több esetben is a képviseleti jogosultság nem volt tisztázott.
- A megtartott taggyűlések közül előfordult, hogy annak összehívása nem felelt meg társasági szerződés III/15. pont b) alpontjában előírt követelménynek.
- Szintén előfordult, hogy taggyűlés tartása nélküli határozathozatal lényegében sem formájában, sem tartalmában nem felelt meg a társasági szerződés 16. pontjában részletesen meghatározott leírásnak.
- A rendelkezésre álló iratok alapján az állapítható meg, hogy a Társaság a Vizsgált Időszakban nem tett eleget a társasági szerződés 17/A.§, majd 19. pontjában előírt értesítési kötelezettségének, illetve azt az előírás ellenére okirattal igazolni nem tudja.

Munkajog körében:

- A Társaság a Vizsgált Időszak alatt egyik évben sem tartotta be a társasági szerződés 18. pontja g) alpontja követelményét az ügyvezető megelőző gazdasági évben végzett munkájának értékelése, illetve ennek a Társaság taggyűlése napirendje tűzése tekintetében.
- Megállapítható az is, hogy a Gt. 141.§ (2) bekezdés j) pontja alapján - és feltehetően a társasági szerződés 15. aa) pontja alapján is - kizárólag a taggyűlés dönthetett volna az ügyvezető premizálásáról. Ilyen döntésre pedig sem a 2009. sem a 2010. évben nem került sor, a Társaság részéről ilyen kifizetésre nem kerülhetett volna sor.
- A taggyűlés az ügyvezető számára díjazásként a projektmenedzsment jogcímen (2012. szeptember 190.500,- forint és 2012. szeptembertől 2014. januárig havi 44.000,- forint) történt kifizetéseket nem engedélyezte, ilyen kifizetésekre az ügyvezető nem volt jogosult.
- Meghatározott személyekkel (pl. saját tagokkal, hozzátartozóval) a szerződések megkötésének jóváhagyása társaság taggyűlése hatáskörébe tartozott. A Társaság taggyűlése azonban ilyen szerződések megkötéséről és ezek alapján kifizetésekről nem döntött. Ennek ellenére ilyen jellegű szerződések megkötésére sor került a Társaságnál

Gazdálkodás körében:

- Ügyvédi megbízások köre bizonyos esetekben nem egyértelmű, tisztázatlan, hogy bizonyos megbízási szerződések megkötése előtt milyen felhatalmazás alapján, kinek a képviselőjében és milyen eljárási keretek között lépett fel a megbízott ügyvédi iroda és az eljárása nyomán milyen jogokat szerzett illetve kötelezettségeket vállalt a Társaság.
- A Társaság tulajdonában álló gépjárműre vonatkozó üzemanyagköltségek elszámolása számos esetben ellenőrizhetetlen és álláspontunk szerint komoly adójogi kockázatot rejt.
- A rendelkezésre álló információk alapján feltételezhetően jogszerűtlenül került elszámolás bizonyos esetekben a hivatali, üzleti út a kiküldetési rendelvevényeken a rendezvényre való utazás. A rendelkezésre bocsátott kiküldetési rendelvevényeken tartalmi hibák a Vizsgált Időszak alatt ideje alatt rendszeresen jelentkeztek. A formai hibás kiküldetési rendelvevényekre elszámolás, illetve kifizetés nem lett volna jogszerűen engedélyezhető.
- A Társaság ingatlangazdálkodása a bérleti hasznosítás körében valójában átláthatatlan, ellenőrizhetetlen. Előre megadott szabályzatok, normák helyett

az egyéni mérlegelésen alapul, amely egyéni mérlegelés eredményének indokoltsága, illetve dokumentáltsága nem ismert.

- A Társaság által adott válaszokból az állapítható meg, hogy a tárgyi eszköz leltárak hitelessége nem megállapítható, azok számos esetben nem a valóságot tükrözik.

Az egyes vizsgálati részek elvégzését követően elsősorban a következő javaslatokat fogalmazták meg:

- Az Önkormányzat a jövőben valamennyi taggyűlés után a rendelkezésére álló határidőn belül vizsgálja meg a taggyűlés, illetve az azon hozott határozatok alapvető jogszerűségi kérdéseit, hogy még a jogszabályban biztosított határidőben gyakorolhassa jogorvoslati jogait.
- A jogosulatlan kifizetések körében a Társaság haladéktalanul döntsön a visszakövetelés tárgyában, illetve írásban érvényesítse a követelését az érintettekkel szemben.
- A folyamatban lévő és a jövőbeli ügyvédi megbízási szerződések és meghatalmazások esetében azok tartalma írásbeli, illetve konkrétabb, pontosabb meghatározása indokolt.
- A Társaság tulajdonában álló gépjármű tekintetében a Társaság a tényleges használatot, illetve az azzal kapcsolatos ráfordításokat pontosan kimutató nyilvántartást (így például útnyilvántartást) vezessen.
- Amennyiben még lehetséges a hiányos kiküldetési rendelvevények javítása, úgy az kerüljön elvégzésre, amennyiben pedig nem lehetséges, önrevízió keretében a jogtalan kifizetések elszámolásának módosítását végezze el a Társaság.
- Valamennyi jogosulatlan kifizetés esetében elsődlegesen azok visszakövetelését, másodlagosan a Társaság felmerült kárainak az érvényesítését javasolt.
- A Társaság életében tipikusan előforduló bérleti helyzetekre készüljenek rövid, lényegi eseti szerződésminták, melyek mögött a Társaság általános szerződéses feltételei, egy házirend / működési rend stb. jelentsenek egy mögöttes helyzetet. Ezen háttérszabályozást minden a Társasággal bérleti kapcsolatba kerülő személynek el kelljen fogadnia függetlenül attól, hogy a Társaság által adott minta vagy a saját szerződéses mintája alapján szerződik-e. Ezen háttérszabály pedig - többek között - részletesen kell szabályozza a kárfelelősség valamennyi esetkörét. Az általános szerződési feltételeket előre megismerhetővé kell tenni, és a szerződéses jogviszony alapjaként kell kezelni, ezáltal minden egyes esetben a kinyomtatása is felesleges lesz, arra csak utalni kell.

- Tisztázandó a Társaság tevékenységére vonatkozóan, hogy milyen működési kockázatokkal kell számolni, melynek eredményeként - a szükséges körben akár felelősség, akár kár, akár baleseti - biztosítás kötését javasoljuk.
- Azonnali, hiteles tárgyi eszköz leltár elkészítése indokolt, ahol a leltárfelelősség szabályai szerint, pontos, megbízható, hiteles leltár kerül felvételre.
- Az új leltár alapján a Társaság a könyvelése útján vizsgáltsa meg, szükséges-e az új leltár alapján a Társaság könyveinek bármi féle módosítása.
- A Társaság helyezzen nagyobb hangsúlyt a saját szabályzatai betartására a tárgyi eszköz-nyilvántartás, leltározás és selejtezés terén, a saját szabályzatait - a jogszabályokkal egyezően - teljes mértékben tartsa be.

A Dombóvári Művelődési Ház Közösségi Szolgáltató Nonprofit Kft. működésével kapcsolatban meg kell jegyezni, hogy a taggyűléseken az Önkormányzatot képviselő Nagy Roland személye tekintetében nem került csatolásra, illetve jegyzőkönyvben sincs arra adat, hogy ezt bemutatta volna, vagy vizsgálták volna, hogy az Önkormányzat nevében eljáró személy (nem törvényes képviselő, akinek a képviseleti jogosultsága jogszabályon alapul) a képviseleti jogosultság igazolására került volna. Az átvilágítást végző iroda szakvéleménye szerint a képviseleti jogosultságot igazolni kellett volna. Ugyanezen elvet követve Hegedüs Csaba képviseleti jogosultságának igazolására is szükség lett volna.

A taggyűlés tartása nélküli határozathozatal lényegében, sem formájában, sem tartalmában, több esetben nem felelt meg a Társasági Szerződés vonatkozó rendelkezéseinek.

Fontos még megjegyezni, hogy a 2010. május hó 19. napi taggyűlés esetében a www.e-beszamolo.kim.gov.hu oldalról letöltött, ott szkennelt formában és Farkas János, Pápai Lajosné és Boruzs Gábor aláírásával ellátott 94/2010. (V.19.) taggyűlési határozat nem egyezik meg az Esztári Ügyvédi Iroda részére megküldött és rendelkezésre bocsátott jegyzőkönyvben szereplő határozattal. Értelemszerűen adódik, hogy az egyik határozat tartalma valótlan.

Az Ügyvédi Iroda javasolja az ügyészség önálló eljárási fellépésének kezdeményezését. Erre vonatkozóan a következőket írják:

„Ennek megfelelően egyfajta előzetes szűrőként is javasoljuk az ügyészség segítségét kérni a jogsértő társasági működés elleni fellépés ellen, a jogszerű helyzet helyreállítása érdekében, melynek során célszerűnek tartanánk az ügyészség önálló eljárási fellépésének kezdeményezését a bírósági törvényességi felügyeleti eljárás kezdeményezése iránt.

Ettől függetlenül az Önkormányzat számára a közvetlen törvényességi felügyeleti eljárás kezdeményezésének lehetősége is fennáll.

Az eltérő tartalmú, és közhiteles nyilvántartásba is feltöltött taggyűlési határozatok esetében felmerülő, az elkövetés idején hatályban volt a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény („Btk.”) 274-275.§ szerinti rendelkezéseinek vizsgálata útján lenne egyértelműen tisztázható, hogy a közokirat-hamisítás bűncselekményének törvényi tényállása megvalósulhat-e.

Figyelemmel azonban a bűncselekmény büntetési tételére, a Btk. 33.§ (1) bekezdés b) pontja alkalmazása mellett a cselekmény büntethetősége elévült, azaz az esetleges tárgybani feljelentés előre láthatóan ezen okból elutasításra kerülne.”

A Társaság működésével kapcsolatban el kell továbbá mondani, hogy a Társaság a vizsgált időszakban egyáltalán nem tett eleget a Társasági Szerződés 17/A. §, majd 19. pontban előírt értesítési kötelezettségének. A határozatok könyvével, illetve annak vezetése hiányával kapcsolatos, továbbá a határozatok elfogadása és szövege kapcsán felmerült problémákra igen fontos garanciális szabály lenne az érintettek számára a rájuk vonatkozó határozatok megküldése.

Jogosulatlan kifizetések

A Képviselő-testület 2015. március 12-én megtartott testületi ülésen javasolta a taggyűlésnek, hogy döntsön a jogosulatlan kifizetések visszakövetelése tárgyában, illetve írásban érvényesítse a követelését az ügyvezető felé.

A szakértői jelentés szerint hatáskörrel rendelkező szerv bevonásával vizsgálni szükséges azt is, hogy megvalósult-e a cselekmények idején hatályban volt Btk. 319.§ hűtlen kezelés, illetve 318.§ szerinti csalás büntetőjogi törvényi tényállása. Figyelemmel azonban az adott bűncselekmények büntetési tételére, az elévülés bekövetkezésének ezen kérdés vizsgálata szempontjából is komoly jelentősége lehet. Amennyiben az 5 (öt) éves büntetési tétellel való fenyegetettség lenne az alkalmazandó, akkor ezen esetben is az elévülés haladéktalan megszakítása szükséges.

A szakértői jelentéstől függetlenül megállapítható, hogy az ügyvezető számára díjazásként, projektmenedzsment jogcímen 2012. szeptemberben 190.500 Ft és 2012. szeptembertől 2014. januárig havi 44.000,- Ft kifizetést nem engedélyezte a taggyűlés, ilyen kifizetésre az ügyvezető nem volt jogosult.

Markovics Magdolna a felügyelőbizottsági tagsága alatt részesült kifizetésben. Pápai Lajosné és Boruzs Gábor tagok esetében a Társaság taggyűlése hatáskörébe tartozott a szerződések megkötésének jóváhagyása. Pápai Lajosné és Boruzs Gábor szerződés megkötésére az ügyvezető úr nem volt - ezt jóváhagyó taggyűlési határozat hiányában - jogosult. Továbbá az ügyvezető úr Farkas Attilával nem volt jogosult a szerződés megkötésére, a taggyűlési határozat hiányában. A fentiek alapján a kifizetések visszakövetelése tárgyában a Képviselő-testület hozott már érvényes döntést, javaslatot fogalmazott meg határozat elfogadása iránt a taggyűlésnek.

Ügyvédi megbízás

Az Esztári Ügyvédi Iroda dr. Papp Tamás Ügyvédi Iroda tevékenységét is vizsgálta a Dombóvári Művelődési Ház Nonprofit Kft. tevékenysége során. Osztjuk az átvilágításban rögzítetteket, hogy a Tolna Megyei Ügyvédi Kamara állásfoglalása az irányadó e tekintetben. De mindenképpen rögzíteni kell, hogy ha a Társaság ügyvéd közreműködését kívánja igénybe venni a jövőben, akkor a felelősségi köröket, illetve a jogosultság határait írásban rögzíteni kell.

Társaság gazdálkodása:

A Társaság gazdálkodásával kapcsolatban, illetve az üzemanyagszámlák felhasználás tekintetében a következő megjegyzésre hívnám fel a Tisztelt Képviselők figyelmét:

„A könyvelésbe betett üzemanyagszámlák minden esetben a céges gépkocsira vonatkoznak.

Személyes látogatásuk során téves információt adtam a fűnyíróról, ami nem benzines, hanem elektromos, ezért elnézést kérek.”

A gépjárműhasználat és a kiküldetésre vonatkozóan egyértelműen megállapítható az, hogy jutalomként harmadik személyek részére adott utazási lehetőség hivatali, üzleti utazásnak nem minősíthető, így kiküldetési rendelvénnyel nem elszámolható. Megjegyzendő az is, hogy Farkas János feltételezhetően jogszerűtlenül számolta el hivatali, üzleti útként a kiküldetési rendelvénnyel a Kurultáj rendezvényre való utazást. A kiküldetések tekintetében az Esztári Ügyvédi Iroda javasolja, hogy illetékes szerv vizsgálja meg, hogy megvalósulhatott-e esetleg valamely büntetőjogi tényállás a magyarázat nélküli, illetve látszólag indokolhatatlan költségelszámolás tekintetében. Egyértelmű a törvényi szabályozás abban is, hogy formai hibás kiküldetési rendelvényekre elszámolás, illetve kifizetés nem lett volna jogszerűen engedélyezhető.

Terembérlés

A terembérlésből származó bevételek, tekintettel a nagyságrendjére, alapvető kihatással vannak a Társaság működési egyensúlyára. A Képviselő-testület a terembérlések szabályozottsága hiányában javaslatot is fogalmazott/fogalmaz meg az üzleti terv vonatkozásában. A terembérlési szerződésekből látható az, hogy a megadott díjtáblázathoz képest is, illetve azonos helyszínek esetén is a bérleti díjak azonos feltételek mellett eltértek egymástól. Az írásbeli szerződések fajtája, szerkesztettsége, tartalma rendkívül vegyes. A Társaság munkatársai a személyes találkozások során elmondták, hogy több esetben nem készült írásbeli szerződés a bérbeadásról. A bérletek tartalma, illetve a bérleti díj összegek előre megadotthoz, illetve egymáshoz képesti eltérése okaként az eseti egyéni mérlegelésen alapuló döntést jelölték meg. Ha a bérelő árus az adott napon kevesebb bevételt ért el, akkor segítő a helyzetén, kevesebb bérleti díjat kérnek tőle. A bérleti díjcsökkentésre vonatkozóan a Társaság nem rendelkezik előre lefedett előírásokkal vagy elvárásokkal. A bérleti díj meghatározása, az előre megadott értékekhez viszonyított eltérítés az ügyvezető,

illetve egy illetékes munkatárs döntésén múlik, melyet sem indokolni, sem semmilyen módon nyilvántartani, dokumentálni nem kell. Azt, hogy kinek, és miért csökkentették adott esetben a fizetendő díját a későbbiekben nem visszakereshető vagy ellenőrizhető.

A Társaság ingatlangazdálkodása a bérleti hasznosítás körében valójában átláthatatlan, ellenőrizhetetlen. Előre megadott szabályzatok, normák helyett az egyéni mérlegelésen alapul, amely egyéni mérlegelés eredményét sem indokolni, sem dokumentálni nem kell.

Az átvilágító anyag a következőket rögzítette:

„Kérdésünkre, hogy mi alapján fogadja el az árus bérleti díj csökkentésére irányuló kérelmét, azt a választ adták, hogy látják kevés volta vásárlója. Elmondták, hogy más módon ezt nem ellenőrzik.

Arra azonban már nem tudtak válaszolni, hogy miként ellenőrzik azt, ha kevés vásárló nagy értékben vagy, hogy sok vásárló kis értékben vásárol, és így nem a vásárlók számától függ az árus nyeresége.”

Tárgyi eszköz gazdálkodás:

A jelentés alapján megállapítható, hogy a tárgyi eszköz leltárak nem hitelesek, azok nem a valóságot tükrözik. A Társaság által adott magyarázatokra vonatkozóan meg kell jegyezni, hogy teljesen mindegy, hogy mekkora az eltérés mértéke, az mire vezethető vissza, mivel a tényhelyzet az, hogy a tárgyi eszköz leltárak bizonyosan nem a valóságot tartalmazzák. A leltár funkciói álláspontjuk szerint ilyen módon nem érvényesülnek.

Mivel a leltárak támasztják alá a Társaság mérlegeit is, ezért külön is vizsgálandó a hiteltelen leltáraknak az adott éves mérlegekre milyen hatásuk van.

Javasolják ezért az azonnali, hiteles tárgyi eszköz leltár elkészítését, ahol a leltárfelelősség szabályai szerint, pontos, megbízható, hiteles leltár kerüljön felvételre. Ezen újleltár alapján pedig a Társaság a könyvelése útján vizsgálta meg, szükséges-e az újleltár alapján a Társaság könyveinek bármiféle módosítása.

Határozati javaslat

1. Dombóvár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a Dombóvári Járási Ügyészséghez fordul a Dombóvári Művelődési Ház Nonprofit Kft. tevékenységével kapcsolatban, a Társaság jogszerű működésének helyreállítása, illetve további biztosítása érdekében, közérdekre való tekintettel kezdeményezi az ügyészség felügyeleti eljárását.

2. Dombóvár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete az Esztári Ügyvédi Iroda (1118 Budapest, Kelenhegyi út 41. fszt. 1.) által elvégzett a Dombóvári Művelődési Ház tevékenységére vonatkozó megállapítások és javaslatok mérlegelése alapján, ismeretlen személy ellen hűtlen kezelés, csalás, közokirat-hamisítás bűncselekményi törvényi tényállás feltételezhető elkövetése gyanúja miatt feljelentéssel kíván élni.
3. Dombóvár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete megbízza a polgármestert a fenti okiratok elkészítésének érdekében az átvilágítást végző Esztári Ügyvédi Irodával a szerződés kötésre.

Határidő: 2015. április 15.

Felelős: polgármester

Végrehajtásért felelős: Városüzemeltetési Iroda

Szabó Loránd
polgármester